

MINÄ LUULIN LÖYTÄVÄNI SINUT.
SINÄ OLIT JO POISSA.

MARTTA
KAUKONEN

HENGISSÄ

WSOY

MARTTA
KAUKONEN

Hengissä

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

© MARTTA KAUKONEN JA WSOY 2023

ISBN 978-951-0-50017-0

PAINETTU EU:SSA.

*J:lle, viimein! Olen pahoillani,
tämäkään ei ole vakoojaromaani.*

»Every move you make. Every step you take.
I'll be watching you.»

THE POLICE

HELSINKI 2023

Ira

KIRVEEN TERÄ oli uponnut uhrini otsaan niin kuin se olisi viimein löytänyt paikkansa maailmassa. Puinen varsi sojotti kuin ylimääräinen raaja.

Miten rakastinkaan tätä näkyä!

Ja miten taidokkaasti olin saanut sen aikaan! Kirves oli heilahtanut sulavassa kaarella. Vain yksi isku, ja uhri oli kuollut.

Täsmällinen, harkittu, tarkka.

Minun murhani olivat taidetta! Ja minä olin niiden itse-tietoinen *auteur*. En tyytynyt kompromisseihin.

Olisittepa päässeet todistamaan tuota jumalaista näkyä! Mutta koska ette, te joudutte tyytymään kuvailuuni.

Olin toimittanut vuosien saatossa häkellyttävän pitkän rivin pukumiehiä tuonpuoleiseen. Niin pitkän, että jos ihmiset olisivat saaneet tietää, kuinka monta uhria minulla oli, kukaan ei olisi uskonut. Miten olin pystynyt murhaamaan niin monta ihmistä jäämättä kiinni?

Miehet olivat kaatuneet hautaan kuin dominopalikat. Aivan kuin heidän elämänsä tarkoitus olisi ollut vain tulla murhaamiksi.

Ehkä se olikin.

Miksi murhaajia ei koskaan palkita saavutuksistaan?

Kuvittelin itseni palkintopallille, tietysti ylimmälle. Kumarsin sieltä hurraavalle väkijoukolle. Kun fanfaarit lopulta vaimenivat, pidin puheen. Kiitin itseäni. Otin vastaan kunnianosoitukset.

Havahduin takaisin uhrin makuuhuoneeseen. Olin tarttunut yöpöydän designvalaisimeen ja puristanut sitä kädesäni kuin mikrofonia.

Laskin valaisimen yöpöydälle. Nostin kädet silmieni eteen ja kurkistin sormieni välistä. Kun kirveen rajasi sormilla pois, näky oli seesteinen. Uhrini makasi levollisena sängyssä. Aivan kuin olisin päästänyt hänet pitkästä kärsimyksistä.

Kunpa uhrini olisi tiennyt, miten arvokkaasti hän oli saanut kuolla. Kuolisin itse todennäköisesti vanhana ja elähtäneenä. Ellen sitten palkkaisi palkkamurhaajaa hoitamaan minua pois päiviltä.

Olisinpa voinut ottaa edes selfien taideteokseni vierellä. Olisin halunnut ikuistaa ruumiin ja kirveen. Mutten voinut hankkia raskauttavaa todistusaineistoa.

Mieleni teki painaa veriset sormeni kylmenevään otsaan. Jättää sormenjalkeksi todisteeksi siitä, että murhan olin tehnyt minä, ei kukaan muu. Ettei kukaan voisi ottaa murhaa nimiinsä, varastaa sitä.

Minulla ei kuitenkaan ollut varaa aikailuun. Kaivoin repustani paketillisen desinfiioivia pikasiivousliinoja. Pyyhin lampunjalan ja makuuhuoneen ovenkahvan. Mihinkään muuhun en ollut koskenut ja näihinkin vain

nitriilikäsineillä. Mutta koskaan ei voi olla liian huolellinen. Sitä periaatetta noudattamalla en ollut jäänyt rikoksistani kiinni, enkä jäisi tälläkään kertaa.

Vilkaisin ulos ikkunasta. Vastapäisen Kyläkaivon ovesta hoippui humalainen mies. Olisin saanut saalistettua ravintolasta helposti toisenkin uhrin, jos olisin halunnut.

Kiirehdin eteiseen.

Vasta silloin huomasin sen.

Kenkätelineessä likaisten buutsien ja linttaan astuttujen lenkkareiden keskellä lojui pari vaaleanpunaisia mokkanahkaisia korkokenkiä.

Tapoin vain yksin asuvia miehiä ja syystä. En halunnut tulla yllätetyksi kesken teurastamisen.

Oliko uhrini ollut naimisissa, vai oliko hänellä ollut avovaimo? Sama se, naisystävä tai vaimo. Polttava kysymys kuului: missä mielitetty piileskeli?

Riehakas tunnelmani oli tiessään.

Entä jos puoliso oli kuullut, kuinka olimme tulleet uhrin kanssa asuntoon? Nähnyt, kun olin ottanut kirveen esille, säikähtänyt ja piiloutunut?

Hiki kihosi otsalleni.

En ollut koskaan tappanut naista.

Enkä halunnut tappaa nytkään.

Mutten ehkä voisi välttyä siltä.

Piileskelikö hän eteisessä? Entä jos hänellä oli ase? Pyssy? Jokin painava esine? Messinkinen perintökynttilänjalka? Kymmenen kilon kahvakuula, jolla hän saisi murskattua polvilumpioni säpäleiksi?

Minun olisi löydettävä hänet. En voisi lähteä ennen sitä.

Mutta entä jos hän ei ollutkaan kotona? Silloin minulla olisi kiire päästä alta pois ennen kuin hän palaisi.

Kaivoin kirveen uudelleen repustani. En ollut halunnut jättää murha-asetta poliisin synnättäväksi. En, vaikka kirves olikin sopinut niin somasti uhrini otsaan.

Katselin ympärilleni. Katseeni osui pähkinäpuiseen antiikkikaappiin, sellaiseen, josta on pääsy Narniaan.

Tempaisin kaapinoven auki. Ovi oli kevyempi kuin lullin, horjahdin taaksepäin vetoni voimasta. Sain viime hetkellä ovenkarmeista kiinni ja onnistuin pysymään pystyssä.

Työnsin ulsterit ja poplarit syrjään.

Kaapissa ei ollut ketään.

Siirryin olohuoneeseen.

Huonetta hallitsi ylellisen mustalla sametilla verhoiltu chippendalesohva. Se oli niin matala, ettei sen alle mahtunut piiloon. Ikkunoita reunustavat persikanväriset verhot olivat läpinäkyvät. Kirjahylly oli kiinni seinässä. Sen taakse ei päässyt ujuttautumaan. Kukaan ei voinut olla huoneessa.

Seuraavaksi oli vuorossa keittiö.

Ruusuilla koristellun kernipöytäliinan reuna oli lyhyt. Minun ei tarvinnut kurkistaa pöydän alle. Huoneessa oli vain yksi mahdollinen piilopaikka. Siivouskomerossa ei kuitenkaan ollut kuin imuri, moppi ja sanko.

Enää oli jäljellä makuuhuone. Puristin kirvestä hikisissä käsissäni. Hiivin kynnyksen yli.

Naisystävä ei voinut mitenkään olla huoneessa. Olisiko hän muka voinut todistaa miehensä murhaa inahtamatta-kaan? Uhrini oli huutanut kauhuissaan, kun hän oli nähnyt kirveen päänsä yläpuolella.

Minun oli silti tarkastettava huone.

Tartuin varovasti päiväpeittoon.

Sängyn alla ei ollut ketään.

Vaara oli ohi. Uhrin puoliso voisi silti ilmestyä paikalle hetkenä minä hyvänsä. Kaivoin pikasiivousliinat uudestaan repustani. Aloin peruuttaa kiireesti takaisin asunnon ulko-ovelle ja pyyhin hätäisesti reitilläni kaikki pinnat, joihin olin koskenut.

Juoksin ulos asunnosta rappukäytävään, portaat alas ja alaovelle. Jatkoin juoksuani bussipysäkille. Minun olisi päästävä äkkiä pois Vallilasta. Nousin ensimmäiseen bussiin ja kävelin sen perälle. Istuin alas. Vasta silloin huomasin, että käteni tärisivät.

En ollut koskaan ollut näin lähellä jäädä kiinni.

Vilkaisin ympärilleni. Bussi oli melkein tyhjä. Takana ei istunut minun lisäksi muita.

Kaivoin laukustani paksun vihon ja kuulakärkikynän. Aloin kirjoittaa.

Kirveen terä oli uponnut uhrini otsaan niin kuin se olisi viimein löytänyt paikkansa maailmassa.

Arto

OLIN VARUSTAUTUNUT tehtävääni huolellisesti kuin ammattirikollinen. Ylläni oli musta kerrasto, jotta Ira ei heti huomaisi minua pimeässä, ja jalassani olivat villasukat, jotta voisin liikkua ääneti kuin kani konsanaan. Villasukat olin saanut joululahjaksi vanhalta tädiltäni, joka oli neulonut ne minulle hoivakodissa, mutta kerraston olin hankkinut vain kyseistä tarkoitusta varten.

Yritin hiipiä mahdollisimman hiljaa pimeää eteiskäytävää pitkin Iran huoneen ovelle.

Myönnän, että käyttäytymiseni vaikutti puistattavalta jopa itsestäni.

Jouduin taas kerran vakuuttelemaan itselleni – niin kuin lukemattomia kertoja aiemminkin – että se, mitä tein, oli oikeutettua, ettei minulla ollut mitään muuta vaihtoehtoa. Yritinhän vain suojella Iraa, vaikka tulin siinä samalla loukanneeksi hänen yksityisyyttään

Käytävän seinällä roikkui peili. Väistin sen automaattisesti. En halunnut nähdä ränsistynyttä olemustani, saati lukea silmistäni tunnetta, joka oli aiheuttanut ränsistymisen. Yritin pitää tunteen loitolla, mutta se löi yhä uudestaan ylitseni kuin aallokko rajuilamalla.

Syällisyyttä, syällisyyttä, syällisyyttä.

Peilin lisäksi seinää koristi ainoastaan Marjan ja minun hääkuva. Siinä oli yksinkertaiset puukehykset. Miksi en ollut ottanut kuvaa seinältä?

Liittomme olisi vääjäämättä päätynyt eroon, ellei Marja olisi ehtinyt kuolla sitä ennen. Mutten ollut koskaan koskenut potrettiin, sillä ajattelin, että ehkä Iralla oli hyviäkin muistoja äidistään ja että hän saattoi haluta, että Marja olisi yhä läsnä hänen elämässään, edes valokuvassa.

Katseeni osui lattian haalistuneeseen maaliläiikkään.

Marja kuoli syöpään, kun Ira oli vasta lapsi, mutta juuri ennen kuolemaansa hän oli kokea ihmeparantumisen, tai sellaista lääkäri oli ainakin ennustanut. Sädehoito oli aluksi vaikuttanut toimivan ja Marja oli jopa niin hyvässä kunnossa, että lääkäri oli lähettämässä häntä sairaalasta kotiin.

Olin silloin ehtinyt ostaa purkin maalia ja seisonut pensseli kädessä eteisessä valmiina maalaamaan seinät Marjan lempivärillä, jotta hän tuntisi itsensä tervetulleeksi palatessaan parisuhderiitojemme taistelukentälle, kun kännykkäni oli soinut.

Marjan kunto oli romahtanut, eikä lääkäri puhunut enää kotiin pääsystä, ei sen puhelun aikana eikä myöhemmin. Sen sijaan lääkäri sanoi, että jos halusin vielä nähdä vaimoni, minun olisi kiirehdittävä sairaalaan.

Syöksyin eteisen naulakolle ja potkaisin vahingossa juuri avaamani maalitölkin kumoon. Maali valui Iran huoneen kynnyksen yli. Tahra toi aina mieleeni Marjan kuoleman, mutten silti ollut hennonut maalata sitä piiloon.

Marjan kuoleman lisäksi orvokkikimpulta näyttävä lääkkä muistutti minua toivosta, vaikkakin katteettomasta, mutta toivosta yhtä kaikki.

Sairaalaan kiirehtiminen osoittautui turhaksi. Marja kitui vielä pitkään sen jälkeen, mutten ollut voinut tietenkään tietää sitä etukäteen.

Tartuin varovasti ovenkahvaan. Ovi naukaisi kuin nälkiintynyt kissa. En ollut rasvannut saranoita aikoihin. Elämäni koostui asioista, jotka minun olisi pitänyt hoitaa, mutta joille en suonut ajatustakaan.

Elin kaiken sen kaaoksen keskellä. Enkä nyt puhu kaaoksesta, joka oli vallannut mieleni vaan konkreettisista tehtävistä, jotka minun olisi pitänyt hoitaa, mutta joita en ollut saanut hoidettua. En sen jälkeen, kun Marja oli kuollut.

Jähmetyin oven eteen. Oliko Ira kuullut saranoiden vinkaisun? Kun kylpyhuoneesta kuulunut suihkun tasainen kohina ei keskeytynyt, uskalsin luikahtaa huoneeseen. Pidätin hengitystäni aivan kuin Ira olisi voinut kuulla ilman kulkevan keuhkoihini.

Seisoin Iran huoneessa ja arvannette, etten ollut ylpeä itsestäni. Mutta kuten jo sanoin, ajattelin vain Iran parasta, vaikkei se ihan siltä vaikuttanutkaan.

Ira eli kuin vampyyri. Hänellä oli tapana pitää verhoja kiinni myös päivisin. Aurinko paistoi kirkkaalta taivaalta, mutta mustat pimennysverhot torjuivat kirkkaimmatkin auringonsäteet. Minun teki mieli avata verhot, jotta huoneeseen olisi päässyt edes hieman päivänvaloa, mutten tietenkään voinut, se olisi paljastanut, että olin käynyt siellä.

Huone oli askeettinen kuin vankiselli. Kirjoituspöytä, tuoli ja kirjahylly, samat kolhiintuneet huonekalut, jotka Iralta oli ollut ahtaassa yksiössään, jossa hän oli asunut ennen kuin muutimme asumaan yhteen. Yöpöydän virkaa ajoi nuhjaantunut pahvilaatikko, jonka kansi oli täynnä teekupin jättämiä renkaita. Ei edes sänkyä, ainoastaan patja lattialla. Ei julisteita, tauluja eikä koriste-esineitä, jotka olisivat kertoneet jotakin huoneen asukkaan persoonasta.

Yhtä poikkeusta lukuun ottamatta.

Patjan yläpuolella seinällä roikkui sisustustaulu.

Live Love Laugh

En ollut kysynyt Iralta, miksi hän oli päätenyt juuri kyseiseen tauluun. Mutta tunsin tyttäreni sen verran hyvin, että tiesin hänen suhtautuvan tauluun ironisesti.

Live Love Laugh

Ira ei varsinaisesti noudattanut kyseisiä periaatteita.

Aloin suorittaa kiireesti tehtävääni.

Partaterät. Sakset. Veitset.

Joka aamu, kun Ira heräsi ja meni suihkuun, tarkastin hänen huoneensa. Olin ottanut aikaa ja todennut, että hän viipyi suihkussa keskimäärin kuudesta seitsemään minuuttia. Säädin munakellon äänen hiljaiselle ja asetin sen hälyttämään viiden minuutin kuluttua. Sillä aikaa, kun minuutit juoksivat kellossa, tutkin huoneen. Työnsin käteni ohuen futonin alle ja tunnustelin, löytyisikö sen alta mitään. Tutkin kirjoituspöydän laatikot, jotka olimme Iran kanssa yhdessä maalanneet turkooseiksi, kun hän oli ollut lapsi. Nousin puutuolille ja kurkotin käteni kirjahyllyn päälle.

Ei mitään.

Ei partateriä. Ei saksia. Ei veitsiä.

Mutten siltikään uskonut, että Ira olisi lopettanut viiltelyn.

Tai lakannut hautomasta itsemurhaa.

Minä ja Ira olimme päättäneet muuttaa yhteen neljä vuotta aiemmin. Iran entinen terapeutti Clarissa Virtanen ja hänen aviomiehensä Pekka – tai niin kuin Ira häntä kutsui: Paskapää – olivat saaneet silloin tuomionsa. Paskapää oli kidnappannut Iran Clarissan avustuksella ensimmäisen kerran, kun Ira oli kymmenvuotias, ja toistamiseen kymmenen vuotta myöhemmin.

Ira ja minä olimme ajatelleet kaiken sen jälkeen, että voisimme pitää toisistamme huolta. Olin mennyt AA-kerhoon ja lopettanut juomisen, Ira puolestaan yritti selvitä traumaistaan. Asumisjärjestelymme oli omiaan herättämään kummastusta, olihan Ira jo 24-vuotias, mutta minä en piitannut siitä.

Munakello pirahti. Kuulin, kuinka Ira poistui kylpyhuoneesta ja käveli vessaan. Hiivin vessan ovelle ja kuuntelin. Oliko hän mennyt sinne oksentamaan? Tyttäreni oli alkanut pikkuhiljaa parantua syömishäiriöstä, mutten vieläkään luottanut hänen toipumiseensa.

Seisoin korva kiinni vessan ovelle ja mieleni mustui jälleen kerran hirveästä syyllisyydestä. Miksi en voinut luottaa tyttäreeni, joka yritti kaikkensa parantuakseen? Mutta vielä enemmän rintaani painoi ajatus siitä, etten suinkaan ollut ainut, joka kärsi luottamuspulasta.

Ira ei voinut luottaa minuun senkään vertaa kuin minä häneen.

Tyttäreni ei varmaankaan tiennyt, mutta olin huomannut, että hänellä oli tapana tarkastaa minun huoneeni, kun en ollut paikalla. Patja. Kirjoituspöytä. Kirjahylly. Hän kävi läpi aivan samat paikat kuin minä silloin, kun kolusin hänen huonettaan. Ei ollut vaikea päätellä, että Ira tiesi, että kävin hänen huoneessaan aivan samoissa puuhissa.

Partaterien, saksien ja veitsien sijaan Ira etsi huoneestani pulloja.

Ira veti vessan ja kiirehdin takaisin keittiöön.

Tyttäreni silmäili epäluuloisen näköisenä keittämääni puuroa. Hän lusikoi annosta vain lautasen reunoilta ja jätti voisilmän syömättä niin kuin olin arvannutkin.

Aamiaisemme sujui hiljaisuudessa. Työnantajamme Helsingin Aviisi – ystävien kesken Heavi – hoiti keskustelun puolestamme. Paperi kahisi, kun kääntelin lehden sivuja. Olimme aloittamassa seuraavalla viikolla työt lehdessä: minä kesätoimittajana ja Ira harjoittelijana. Olin varmasti lehden historian ainoa kesätoimittaja, jolla oli takanaan vuosikymmenten pituinen ura.

Mietin jälleen kerran, miten on mahdollista olla niin lähellä jotakin ihmistä saamatta kuitenkaan häneen mitään yhteyttä. Tuntui kuin olisimme olleet kaksi astronauttia avaruudessa, jotka eivät tiedä toistensa olemassaolosta. Minun olisi tehnyt mieli taputtaa Iraa olalle ja kertoa, miten paljon hän minulle merkitsi, mutta suhteemme ei ollut sellainen, ei enää, ei sen jälkeen, kun Paskapää oli pilannut kaiken.

Olisinko osannut tyytyä noihin hetkiin, jotka sain viettää Iran kanssa kahdestaan – tai jopa tuntea onnea – jos olisin tiennyt, mitä joutuisimme pian yhdessä kokemaan?

Mutta en halua ajatella sitä kaikkea vielä.

Antakaa minun viipyä vielä tuossa hetkessä: Ira ja minä istuimme keittiönpöydän ääressä ääneti ja minä kaipasin häntä.

Eikä meistä kumpikaan aavistanut, että kohtalo halusi repiä elämämme palasiksi vielä kerran.

Menestyneen Terapiassa-trillerin itsenäinen jatko-osa.

On kulunut neljä vuotta siitä, kun parikymppinen Ira Haaleajärvi todisti julkkisterapeuttiaan Clarissa Virtasta ja tämän pedofiliaviomiestä Pekkaa vastaan oikeudessa. Ira on pääsemässä elämään kiinni, samoin hänen raitistunut isänsä Arto. Kun he molemmat ovat juuri saaneet työpaikat Helsingin Aviisin rikostoimituksesta, Ira alkaa epäillä, että Helsingissä liikkuu sarjamurhaaja.

Murhia tutkii myös eläkepäiviensä alkua odottava rikosylikomisario Kerttu Leppänen. Uran alun selvittämättömät tapaukset vainoavat Kerttua edelleen, eikä hän pysty antamaan niitä itselleen anteeksi. Kun murhavyhyhti kiristyy, on niin Iran, Arton kuin Kertunkin todettava, että menneisyys saa heidät lopulta kiinni, jos se on koskaan otteestaan päästänytkään.

www.wsoy.fi

84.2

ISBN 978-951-0-50017-0